

J A A R S T U K K E N

2 0 1 7

als trekker van dit thema. Deze thema overschrijdende sessie heeft geleid tot een betere dialoog over landelijk - in relatie tot- stedelijk gebied. Maar ook het gesprek over de noodzakelijke samenwerking op het gebied van economie, duurzaamheid, toerisme en bereikbaarheid. De opgaven worden geduid in een gezamenlijke brief van de portefeuillehouders aan hun opvolgers in de komende bestuursperiode, waarin wordt benadrukt dat een cultuur waarin openheid, transparantie en gunnen centraal staan. Wij verwachten in 2018 en daarna de vruchten te plukken van de stevige investering in 2017.

Opstelling van diverse planning- en control producten

Naast de reguliere planning & control documenten heeft het college een geactualiseerde financiële beheersverordening en een nieuwe nota reserves en voorzieningen aan de raad aangeboden. In het voorjaar 2017 heeft het college de jaarrekening over 2016 in tegenstelling tot de voorgaande jaarrekening met een goedkeurende controleverklaring van de accountant voor de rechtmatigheid aan de raad aangeboden.

Wat heeft het gekost

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2016	Begroting 2017 primitief	Begroting 2017 bijgesteld	Realisatie 2017	Afwijking
Lasten	-14.864	-8.982	-8.314	-8.392	-78
Baten	4.810	4.643	4.746	4.868	122
Saldo	-10.054	-4.339	-3.568	-3.524	44

Het programma Bestuur en concern heeft per saldo een voordelige afwijking van € 44.000. Dit komt door € 78.000 hogere lasten en € 122.000 hogere baten.

AFWIJINGEN BELEIDSVELD BESTUUR EN CONCERN

	Lasten	Baten
Hogere lasten en hogere baten DVO Beemster	- € 63.000	€ 63.000
Hogere lasten en hogere baten Omnibusenquete	- € 34.000	€ 33.000
Diverse afwijkingen	€ 19.000	€ 26.000
Totaal	- € 78.000	€ 122.000

De afwijkingen zijn kleiner dan € 100.000. Deze worden niet apart toegelicht.

RESERVES

In dit programma zijn geen reserves.

INVESTERINGEN

In 2017 zijn er geen afwijkingen op de investeringen.

INCIDENTELE LASTEN EN BATEN

In dit programma zijn geen incidentele lasten en baten.

FINANCIËLE OVERZICHTEN

1 Algemene dekkingsmiddelen

ALGEMEEN

De algemene middelen van de gemeente dekken de kosten van de programma's. Dit betreft middelen waar geen voorafgaand specifiek bestedingsdoel aan ten grondslag ligt. De algemene uitkering uit het gemeentefonds is de belangrijkste vrij besteedbare inkomstenbron voor de gemeente. Het Rijk bepaalt de hoogte van deze algemene uitkering.

De gemeente kan ook zelf inkomsten genereren door het heffen van belastingen, waarvan de onroerendezaakbelasting de belangrijkste is. De opbrengst van belastingen kent, in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht en afvalstoffenheffing, geen vooraf bepaald bestedingsdoel en behoort tot de algemene dekkingsmiddelen. Overige vrij besteedbare middelen zijn de dividenden van deelnemingen en het renteresultaat verbonden aan de financieringsfunctie.

Tot de algemene dekkingsmiddelen behoren de baten en lasten van:

- lokale belastingen en heffingen;
- de algemene uitkering uit het gemeentefonds;
- het gemeentelijk financieringsbeleid, het saldo van de externe vaste geldleningen; en de intern toegerekende rente aan activa en grondexploitaties;
- de baten en lasten die verbonden zijn aan financiële deelnemingen;
- incidentele baten en lasten over voorgaande jaren;
- algemene baten en lasten waaronder onvoorzien inkomsten en nog te bestemmen middelen (stelposten).

GEMEENTEFONDS

In 2017 was het wachten op een nieuw kabinet, die uiteindelijk in oktober 2017 kon worden gevormd (Kabinet Rutte III). Hierdoor waren zowel de mei- als septembercirculaire 2017 beleidsarm. Het demissionaire kabinet heeft nog wel een aantal maatregelen opgenomen die een doorwerking hebben naar het gemeentefonds.

De uitgavenontwikkelingen binnen de verschillende ministeries hebben direct gevolgen voor de groei en/of krimp (het accres) van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Najaar 2016 was het voorlopig accres voor 2017 nog vastgesteld op een (nominale) groei van 1,13%. Deze groei is in de loop van 2017 gestegen naar 1,14% (een verschil van 0,01%). De rijksuitgaven in 2017 nemen met name toe door een hogere inflatie en loonstijging bij de rijksambtenaren. Tegenover de stijging van specifieke rijksuitgaven staan dalingen op andere onderdelen van de rijksbegroting (o.a. studieleningen en dividend). Dit alles bij elkaar maakt dat het accres voor het uitkeringsjaar 2017 naar boven is bijgesteld. In de Najaarsnota van het Kabinet (stand augustus 2017) zijn er onderuitputtingen zichtbaar op relevante begrotingshoofdstukken van ruim € 473 miljoen. De grootste post daarin is Defensie met ruim € 180 miljoen. De definitieve afrekening van het accres vindt plaats in de meicirculaire 2018.

In de decembercirculaire zijn de gevolgen van het regeerakkoord cq de startnota niet verwerkt. Wel wordt aandacht besteed aan enkele hoofdpunten uit dat akkoord. Het Rijk en de medeoverheden zijn recentelijk een Interbestuurlijk Programma overeen gekomen. Hierin zijn programmatische afspraken gemaakt over de aanpak van opgaven waarin verschillende overheden en maatschappelijke partners een rol hebben. In de maartcirculaire 2018 zijn de gevolgen van het regeerakkoord en het Interbestuurlijk Programma bekend gemaakt. Over de exacte gevolgen voor de gemeente Purmerend wordt uw raad geïnformeerd via de meerjaren perspectiefbrief.

In 2017 is de raad tussentijds gerapporteerd over de ontwikkelingen in de uitkering uit het gemeentefonds. Voor het lopende jaar 2017 traden na het verschijnen van de decembercirculaire nieuwe afwijkingen op. Deze afwijkingen lichten we toe bij de financiële toelichting hierna.